

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA
Facultat de CC. EE. i EE.

Departament de Direcció d'Empreses.
Juan José Renau Piqueras

Edifici Departamental Oriental - 1er pis
Avgda. dels Tarongers, s/n - 46022 València
Tel 96 382 83 12- Fax 96 382 83 33

DEPARTAMENT DE DIRECCIÓ D'EMPRESES
(ADMINISTRACIÓ)

PROGRAMA DE

ESTRATÈGIA I DIRECCIÓ DE RECURSOS HUMANS

MÒDUL TEÒRIC-PRÀCTIC (codi 15533)

CURS 2005-2006

SEMESTRE: PRIMER (GRUP A)
(GRUP G)
SEGON (GRUP F)

TITULACIÓ: LLICENCIATURA EN CIÈNCIES DEL TREBALL

PROFESSORAT:

LLOPIS GIMÉNEZ, Tomás
REVUELTO TABOADA, Lorenzo
TARAZONA i LLÀCER, Frederic

Prof. Associat
Prof. Titular d'Esc. Univ.
Prof. TEU (coordinador)

ESTRATÈGIA I DIRECCIÓ DE RECURSOS HUMANS

El mòdul **Estratègia i Direcció de Recursos Humans** és de tipus optatiu en la llicenciatura de Ciències del Treball i té un caràcter teòric-pràctic (6 crèdits). Durant el curs 2004/2005 s'ofertarà d'acord amb les característiques que es concreten a continuació:

Tomás LLOPIS GIMÉNEZ	Grup G	semestre 1er	5 ^è curs	valencià
Lorenzo REVUELTO TABOADA	Grup A	semestre 1er	5 ^è curs	castellà
Frederic TARAZONA i LLÀCER (coordinador)	Grup F	semestre 2on	4 ^{rt} curs	valencià

OBJECTIUS

En aquest mòdul es pretén aprofundir sobre el procés estratègic aplicat a la funció de recursos humans, des d'una visió d'Administració d'Empreses; donant un pas més sobre els continguts mínimament presentats als temes inicials del mòdul de Direcció i Gestió de Personal (Diplomatura en Relacions Laborals). Concretament, es tractaria d'aconseguir els següents objectius generals:

Presentar des de la perspectiva de la Direcció Estratègica, el marc teòric general de la funció de recursos humans d'una manera completa i integrada.

Estudiar la funció com una part integrant del procés estratègic, situant-la dins el procés general i al mateix nivell que les demés funcions clau de les organitzacions, amb les que cal coordinar-se.

Comprendre l'exigència de tindre formulada una estratègia específica de la funció; que cal concretar per ser implementada de manera efectiva i per poder avaluar-la amb la finalitat de millorar o/i canviar el procés.

A més, no deguem oblidar que tot açò es complementa amb els continguts del mòdul obligatori "Auditoria de la funció de recursos humans" i l'optatiu "Polítiques de Direcció de Recursos Humans i disseny organitzatiu", impartits en la titulació de Ciències del Treball.

AVALUACIÓ

Es realitzarà un examen final sobre els continguts **teòrics** impartits al llarg del curs, que puntuarà un màxim de 6 punts; als que es sumaran els resultats d'un procés d'avaluació continua basat en l'anàlisi de casos **pràctics** (màxim 4 punts), que se presentaran per a la seua resolució al final de blocs homogenis de teoria. Per dotar al mòdul d'eixe caràcter teòric-pràctic que li ha segut assignat, i donat que s'avalua globalment, serà necessari aprovar independentment cada part del programa.

CONEIXEMENTS PREVIS

Són necessaris els conceptes bàsics de direcció i gestió de recursos humans (al nivell de *Direcció i Gestió de Personal* de la Diplomatura en Relacions Laborals). Per això, donem per superats aquestos coneixements mínims i, de no haver-los cursat, es deurién salvar amb la preparació del manual del mòdul citat (Herrera, 2001), que apareix en la bibliografia. Per altra banda, les referències bibliogràfiques que apareixen al final de cada tema com orientació inicial, així com la Bibliografia final, es poden variar pel professorat (amb llibres, articles, *internet*, etc.) atenent a la dinàmica i característiques concretes del grup en que imparteix el mòdul, tant per a les classes teòriques com pràctiques.

Finalment, els materials bàsics que es troben a la pàgina <http://www.uv.es/ftarazon> tindran aquest mateix tractament per part de cada professor, al desenvolupar el mòdul amb total discrecionalitat.

PROGRAMA

TEMA 1. DIRECCIÓ ESTRATÈGICA DELS RECURSOS HUMANS (DERH)

1.0. Introducció: Àmbits d'estudi i continguts fonamentals de la funció.

1.1. Concepte de Direcció Estratègica dels Recursos Humans (DERH).

1.2. Característiques de la *DERH*.

1.3. El procés de *DERH*.

1.4. Importància estratègica de la funció.

BIBLIOGRAFIA: Albizu et al. (2001), tema 9

Herrera (2001), temes 2 y 3

TEMA 2. PAPER DE LA DERH EN LA DIRECCIÓ ESTRATÈGICA D'ORGANITZACIONS

2.1. Paper en la formulació de l'estratègia de l'organització.

2.2. Paper en la implantació de l'estratègia de l'organització.

2.3. Tipus d'estratègia empresarial i recursos humans.

2.4. La DERH en les estratègies d'internacionalització.

BIBLIOGRAFIA: Besseyre (1989), temes 2 y 3

Herrera (2001), tema 3

Gómez Mejía et al. (1997), tema 14

TEMA 3. EL PROCÉS ESTRATÈGIC APLICAT A LA FUNCIO DE RECURSOS HUMANS.

3.1. La perspectiva estratègica en la DERH.

3.2. Línies d'investigació en la teoria de la DERH.

3.3. Model de DERH.

BIBLIOGRAFIA: Albizu et al. (2001), tema 9

Herrera (2001), temes 1 y 3.

***CAS PRÀCTIC n° 1:* Sobre l'aplicació de la perspectiva estratègica
a la direcció dels recursos humans**

TEMA 4. SISTEMA D'INFORMACIÓ DE LA DERH.

4.1. introducció: Procés d'obtenció d'informació.

4.2. Estudi del context:

4.2.1. Fonts d'informació.

4.2.2. Obtenció de dades rellevants.

4.3. Elaboració de la informació.

4.3.1. Procés d'elaboració.

4.3.2. Tècniques de decisió grupal.

4.4. Aplicació de la informació.

BIBLIOGRAFIA: Albizu et al. (2001), tema 10

Herrera (2001), tema 4

TEMA 5. ANÀLISI DE L'ENTORN DE LA DERH

5.1. Incidència de l'entorn sobre l'estratègia de recursos humans.

5.2. Anàlisi dels àmbits de l'entorn de la funció.

5.2.1. L'entorn econòmic-tecnològic.

5.2.2. L'entorn sociocultural.

5.2.3. L'entorn polític-legal.

BIBLIOGRAFIA: Albizu et al. (2001), tema 10

Besseyre (1989), tema 5

TEMA 6. ANÀLISI INTERNA DE LA DERH

6.0. Teoria de recursos i capacitats.

6.1. Factors del context intern.

6.2. Anàlisi de les pràctiques de DERH.

6.3. Anàlisi dels recursos humans

6.3.1. Conseqüències objectives de les pràctiques

6.3.2. Conseqüències subjectives de les pràctiques

6.4. Anàlisi de la cultura organitzativa de l'empresa.

BIBLIOGRAFIA: Albizu et al. (2001), tema 11

Besseyre (1989), tema 6

**CAS PRÀCTIC nº 2: Sobre el diagnòstic estratègic
en la funció de recursos humans**

TEMA 7. FORMULACIÓ DE L'ESTRATÈGIA DE RECURSOS HUMANS.

7.1. Introducció.

7.2. Objectius estratègics de recursos humans.

7.3. Formulació de l'estratègia de recursos humans.

7.3.1. Models de formulació estratègica de recursos humans.

7.3.2. Opcions estratègiques en la funció de recursos humans.

7.4. Avaluació i selecció d'estratègies de recursos humans.

BIBLIOGRAFIA: Albizu et al. (2001), tema 12

TEMA 8. IMPLANTACIÓ DE L'ESTRATÈGIA DE RECURSOS HUMANS.

8.1. Introducció i objectius de la implantació.

8.2. El paper del directiu en línia en la implantació.

8.2.1. Funcions.

8.2.2. Nivells.

8.3. Plans d'acció.

8.3.1. Elaboració.

8.3.2. Execució.

BIBLIOGRAFIA: Herrera (2001), tema 8, i temes 4 a 7.

TEMA 9. AVALUACIÓ I CONTROL DE L'ESTRATÈGIA DE RECURSOS HUMANS

9.1. Presentació i línies generals.

9.2. Auditoria dels recursos humans.

BIBLIOGRAFIA: Fernández et al. (2005)

CAS PRÀCTIC n° 3: Sobre les fases centrals del procés
en la funció de recursos humans

CAS PRÀCTIC n° 4: Un cas general (optatiu)
de resolució individual

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- ✓ ALBIZU, E. i LANDETA, J. (Coord., 2001): *Dirección Estratégica de los Recursos Humanos*. Pirámide, Madrid.
- ✓ HERRERA, J. (2001): *Dirección de recursos humanos. Un enfoque de Administración de Empresas*. ACDE Ediciones, Valencia.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- **Baron, J.N. i Kreps, D.M.** (1999): "Strategic Human Resources. Frameworks for General Managers". John Wiley & Sons, New York.
- **Beer, M., Spector, B., Lawrence, P.R., Mills, D.Q. i Walton, R.E.** (1989): "Gestión de Recursos Humanos". Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid.
- **Besseyre des Horts, CH.** (1989): "Gestión Estratégica de los Recursos Humanos". Deusto, Bilbao.
- **Bonache, J. i Cabrera, A.** (Dir., 2002): "Dirección estratégica de personas. Evidencias y perspectivas para el siglo XXI". Prentice Hall, Madrid.
- **Fombrun, Ch.; Tichy, N. i Devanna, A.M.** (1984) "Strategic Human Resource Management" John Wiley & Sons, New York.
- **Gómez-Mejía, L.R., Balkin, D.B. i Cardy, R.L.** (1997): "Gestión de recursos humanos" (*). Prentice Hall, Madrid.
- **Harris, M.** (2000): "Human Resource Management. A Practical Approach" (*). Thomson, Ohio.
- **Milkovich, G.T. i Boudreau, J.W.** (1994). "Dirección y Administración de Recursos Humanos". Addison-Wesley Iberoamericana.
- **Menguzzato, M. i Renau, J.J.** (1991): "La dirección estratégica de la empresa. Un enfoque innovador del management". Ariel Economía, Barcelona.
- **Nelson, D.L. i Quick, J.C.** (2003): "Organizational Behavior. Foundations, Realities and Challenges" (*). Thomson, Ohio.
- **Storey, J.** (Edit., 2001): "Human Resource Management. A critical Text". Thomson, Ohio.
- **Valle Cabrera, R.** (1995): "La Gestión Estratégica de los Recursos Humanos". Addison-Wesley Iberoamericana, Wilmington.
- **Valle Cabrera, R.** (Coord., 2003): "Gestión Estratégica de los recursos humanos". Prentice-Hall, Madrid.
- **Wagner III, J.A. i Hollenbeck** (2002): "Organizational Behavior. Securing Competitive Advantage" (*). Harcourt, Orlando.

(*) Especialment interessant per disposar de un bon número d'exemples d'empreses concretes, complementaris als continguts de la teoria i pràctica.